

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Breviarium benedictinum, pars aestivalis - Cod. Schwarzach 3

[Schwarzach?], [1507-1514]

De uno confessore pontifice

[urn:nbn:de:bsz:31-183796](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-183796)

obediencia mandatorum. In quibus denuo
mandans tanquam diuissimus feraxius sic cele
stium deliciaz copia spualis exuberat: ut i
verbo dei abunde quod perfectus comedat. abun
det etiam quod puillus fugat. **Q**uod sacerdos
magnus qui i diebus suis placuit deo. **I**deo iure iura
do fecit illum dominus accessit in plebe sua. **B**enedictione
omni genui debet illi & testamenti sui confirmari
super caput eius. **I**bi est enim simul & lacteus
potus: quo teneta fidelium nutritur infantia.
& solidus ab: quo robusta perfectorum inuictis
spiritalia sancte uirtutis accipiat incrementa.
Ibi profusus ad salutem consulitur uniuersis.
quos dominus saluare dignatur. ibi est quod omni eta
ti congruat: ibi quod omni professione conueniat.
Ibi audiuimus precepta que faciunt: ibi cogno
scimus prima que sperem. **I**bi est iussio que
nos per legem docere & instruat ad scientiam.
ibi promissio que per gratiam trahit & predicat ad
gloriam. **I**bi iurans dominus & non peruenit eum. **L**u
ces sacerdos inuenit seruandum ordi meum in sedebat.
Dicit dominus dominus meo de a dextera meo.
Seruo: **I**gnis quos pulo suo posuit: dominus spualis of
ficii demonstare uolens: ait quod ex euan
gelio audiuimus. **Q**uis puitas est fidelis suus
et prudens: que constituit dominus sua fami
liam suam: ut det illis in parte terrena mensu
ra. **S**uis suus ille quem non uident do
minus: inuenit ita facientem. **I**te israelum.
In y nof. **O**mnino me stans habuisti: ubi
narratio pro opatis & iustitia requiescit in monte sco
tio. **P**rofic quis h. **O**mnino peccat a te tribu
isti ei dile. gloriis & magnis deorec inpositi sunt super
eum posuisti in capite eius corona de lapide precioso.

pe dicit i u
termino & ma
remum dicit
an dicit qu
Quis est
Christ
ligat. Do
bit dicitur
dru famul
de manu u
maner pau
mo uigi ei
posuer inu
cum. **H**ec
lica que p
& redempt
glociatu
uerit no
alaz sua
pastor bon
suis. **O**mn
nulla red
potentia & co
meo angust
meo uigi ei
que opit
lus aplu
foaje loc
ut inu
noxi ut
res ut
nostru
stunc
suus p

ps Dñe i iutu, **a** Hic accipiet benedictione a domino & miaz a deo salutari suo qd hec e gnatio q' renuntium dñm. **P**Dñi e, **a** Iste paup' **B**ndicta, **an** B'ius que, **pe** de detet, **a** Iustus un' **P**onũ e, **Q**uis est iste dñs frater? **a** Maury eũ dñs, **C**hristus sine dubio: qui suus discipulis ait, Vos uocatis me magist' & dñe: et bñ dicitis! sum etenim, **Q**ue est etiã huius dñi familia? **R**imur illa e quã ipse dñs de manu inimic' redemit & suo domino mancipauit, **I**nueni dauid suũ meũ oleo sũ meo unxi eũ, **G**ranis eũ mea auxiliabit ei, **N**ihil proficiet inimicus i eo & filius iniquitatis nõ nocebit eum, **H**ec aut' familia e scã ecclia catholica / que p orbẽ terre copiosa fertilitate dif' & redemptam se pãoso sui dñi sanguine glociatur, **F**ilius eũ hois sicut ipse de se ait) uenit nõ ministrari; s; ministrare, & dare aiaz suã redemptione pro multis, **I**pse e etiã pastoe bonus: qui aiaz suã posuit p ouib; suis, **O**rex ergo boni pastois / ipsa est familia redemptois, **N**ostri adiutorũ superpotente & exaltati electum de plebe mea, **G**randeni mea auxiliabit ei, **I**nueni dauid suũ meũ oleo sũ meo unxi eũ, **D**ispensator vero quis sit que optz esse fidele pater & prudente) paulus ap'us nobis ostendit: qui de se suisq; foris loquens ait, **S**ic nos existimet ho ut ministros xpi & dispensatores ministrorum dei; hic iã queritur inter dispensatores ut fidelis quis inueniat, **N**e quis aut' nostrũ solos ap'los dispensatores factos existimet: neglectas militie spãialis officio; huius piger infideliter imprudẽt'q; dormi

bet: ipse bñs aplus epōs q̄ dispensatores
esse ostendens ait, Oportet enī qm̄ sine ce-
mine esse: sicut dei dispensatores. **I**te est qui
an̄ dñi magnas v̄tutes opatus ē & omnis tra do-
ctrina ei repleta ē. **I**pe intercedat pro p̄bis om̄i p̄lor̄.
Ite ē qui contempserit v̄nā m̄di & puenit ad cele-
stia regna. **S**erui ergo p̄st̄familias sum⁹
dispensatores dñi sumus: mensurā tritici
quā vobis erogem⁹ accipimus, **Q**ue vero sit
ista mensura tritici / si queram⁹ ipsā quoq̄
nobis bñs paulus ostendit dicens, v̄nicui⁹
q̄ sicut deus diuisit mensurā fidei, **Q**uam
ergo mensurā tritici dñs nūcupat: ipsā
mensurā fidei paulus appellat: ut intelli-
gamus non aliud esse spirituale tritici⁹
q̄ chr̄iane fidei venerabile sacm̄. **A**ma-
uit eū domin⁹ & ornauit eū / stola glorie induit eū,
Et ad portas paradisi coronauit eū. **I**nduit eum
dñs lorica fidei & armauit eū. **I**ustū dedit dñs
p̄ vias rectas & cōdit illi regnū dei & dedit illi scām
sc̄b̄ honestatū illi i laborib⁹. **E**t complenit labores
illius. **I**mmortalē ē enī in gloria illud q̄ & apud dñm
notat & apud hōies, **ad cān̄** **S**ecutus ille seruus
cum venerit dñs eius & pulsauerit ianuā & inuenit
eum vigilauerit. **I**urauit domin⁹ d.
Ite d d̄ ih̄s disc̄p̄ suis. **M**athe
p̄bola hanc. **H**omo quidā p̄gre profi-
ciscens vocauit suos suos, & tradidit illis
bona sua. **E**t v̄nū dedit quicq̄ talentū, alij
aut duo, alij vero v̄nū. **v̄nūq̄q̄** secundu
pp̄riā iūritē: & profectus ē statim. **A**bit at
qui quicq̄ talentū acceperat & opatus est in eo
& lucratus ē alia q̄ntē. **S**it̄ qui duo accepe-
rat, lucratus ē alia duo. **Q**ui aut v̄nū ace-

peccat ab
nū dñi
dñs fuerit
Et acceden
lit alia q̄ntē
lucratu⁹
ne & fidelit
multa te
tū. **A**ccessi
& ait. **O**m̄
et alia du
Euge siue
fugit fidei
Ite g
Et
licet con
plus ce
lenū: al
mur. **C**
accēdit
dedit q̄ n
quato se
da ration
meū usq̄
gnā reos
sine quac
malo & p
homo p
cat: v̄nū
multa
uenit:
temu
tem dñi

perat: abiens totum in terrā: & abscondit pecuniam dñi sui. Post multū vero ipse venit dñs suorum illorum: et posuit rationes in eis.

Et accedens qui quinq; talenta accepit: obtulit alia quinq; talenta dicens, Dñe, quinq; in talenta mihi tradidisti: ecce alia quinq; superlucratum sum. Aut illi dñs eius? Euge siue bone & fidelis: quia super pauca fuis fidelis: super multa te constituam: intra in gaudium dñi tui. Accessit autē & qui duo talenta accepit: & ait, Dñe duo talenta mihi tradidisti: ecce alia duo lucratus sum. Aut illi dñs eius, Euge siue bone & fidelis: quia super pauca fuis fidelis: super multa te constituam: intra in gaudium dñi tui. **S. Gregorius**

Ictio s. euangely fratres. E. mi sollicitate considerare nos admonet: ne nos qui plus ceteris in hoc m. accepisse aliqd. cernimur: ab auctore m. grauius inde iudicemur. Cū enī augent dona: rationes etiā crescant donorum. Tanto igitur esse humilior quis debet ex munere: atq; ad seruendum p. quāto se obligatioē esse conspiciat in reddenda ratione. **I**ste hō ab adolescentia sua partim meruit infirmos curare: sed ut illi dñs claritate magis reos illuminare & demōs effugiat. **N** Ecce hō sine querela vetus dei cultor: abstinentis se ab o. malo & p. manens in innocētia sua. **V**edit. **A**cc homo p. grege proficiens suos suos vocat: eiq; ad negotiū talenta parat: post multum vero tempore positus: conē reuerat: bene opantes pro appoetato luco remunerat: serui vero a bono ope torpētē damnat. **Q**uis iste itaq; homo ē qui

peregre profectus n̄ redemptor n̄r q̄ in ea
carne quā assumpsit abijt ī celū. Car
nus enim locus p̄p̄us ē terra. Quē quasi ad
p̄grina duant: dū p̄ redemptorē n̄r̄m ī
celo collocatur. **I**ste homo p̄fecit oīa que lo
cutus ē ei d̄s & dixit ad eū. Ingredere ī regem meam
quia te vidi iustū corā me & omnibz gentibz. **I**n
sū deduxit d̄s p̄ vias iustas & cōdidit illi regnum
dei dicens. **S**ed hō iste peregre p̄fessus ser
uus bonā tradidit: q̄a fidelibz suis sp̄alia
dona concessit. Et vni quidē dedit quinqz
talenta / alij duo / alij v̄o cōmisit v̄nū. **Q**uinqz
etenim sūt corpis sensus: videlicet visus / au
ditus / gustus / odoratus & tactus. **D**ns qui
elegit te ip̄e te coronauit corona iusticie / via enim
d̄ni recta facta ē Corā te. **H**ic iustorū r̄ta facta
ē & ier̄ sc̄oz p̄parati. **Q**uinqz iust̄ talen
tis / donū quinqz sensuum: id est ext̄iorū
scientia exprimitur: duobz v̄o intellectus
& op̄atio designatur: v̄nū aut̄ talentū nō
nunc intellectus t̄m̄o designat. **S**z is q̄
quinqz talenta accepit alio quinqz lucanis
est: q̄ sūt nō nulli / qui cess̄ interna ac my
stica penetrare nesciūt: pro intentione t̄i
sup̄ne parcie docent rectā q̄ possunt de ip̄is
ext̄ioribz que accepit. **D**iqz se a carnis
petulantia / a terrenarū ambitu rerū / atqz
a visibili voluptate custodiūt: ab his etiā
alios admonēdo compescūt. **E**legit te d̄s
m̄y? sacerdotē sibi. **R**o sacrificandi ei hostia laudis
Tūc acceptis sacrificiū iusticie oblationes et
holocausta. **I**ste sc̄is digne ī memoriā iust̄ hōim
qui ad gaudiū transijt angeloz. **Q**uia ī hac p̄grina
tā solo corpe constitutus cogitaciōe & auiditate illo

eterni patrio
solus p̄grinū sū
tant. **S** v̄nū
tes ī manibz n̄r̄z
d̄m̄ sūū q̄i c̄m̄
nescis qua hora
Eter sacerdot
ro & iustit
similis illi qui
remp̄ndū fene
D̄meditionē o
sūū confirmant
tūc illi testame
m̄ magnū. **R**
Sola gloce vid
Qu dū ess̄ su
celestia regna gl
re & fidelis qui
constantū die d̄
I uenit d̄m̄
ceani. **Q**u
m̄ eius ḡnatio
q̄n̄ Collocet cū
Laudat p̄uē
que retribuit v
Amanū cū
sola gl̄e indū
te ē qui an̄ d̄
doctrina eius
m̄nū p̄lōr
fessoz ī mar
li variat̄ cer
nūte celest̄ in
pro nobis ab

eterna patria conuersatus e. **V**niculus carnis ab
 solutus talenti sibi creditu suo dno duplicanti repe
 tauit. **S**unt lumbi vestri panni & lucerne aden
 tes i manib' uris Et uos filies hoib' expertantib'
 dnm suu qui recitat a nuptijs. **V**igilate ergo qa
 nescitis qua hora dñs uester uenit. **Laudes**

Ecce sacerdos magnus qui i dieb' suis placuit
 deo & iuuenis est iustus. **A** Non e iuuenis
 similis illi qui confirmaret legem excessi. **A** Ieo u
 reuerando fecit illu dñs cecise in plebeni suam. **an**

Benedictione omni genti dedit illi & testamentu
 suu confirmauit sup caput eius. **A** Sta
 tuit illi testamentu sempiternu & dedit illi sacerdoti
 um magnu. **R** **A** maunt eu dñs & ornauit eu **R**

Sola glorie induit eu. **R** **E**cce sacerdos magnus
 qui du ess' sum' pontifex eterna n' manuit sed ad
 celestia regna gloriose migravit. **A**uge serue bo
 ne & fidelis quia i pauca fusti fidelis sup milia te
 constyua die dñs. **ad horu** **Laudes. ad u** **Ps a**

Iuenit dñs & no penitit eum tu es sacerdos in
 aeternu. **P** **Q**uit do. **A** **P**otens i terra erit se
 me eius gnaio teatru benedicatur. **P** **D**eatu **P** **Q**uit

an **C**ollocet eu dñs cu pncipib' populi sui. **Ps**
Laudate pueri. **A** **Q**uid retribuua dño pro oib'
 que retribuit mihi calice salutaris accipia. **P** **C**redidi

R **A** maunt eu dñs **A** maunt eu dñs & ornauit eu
 sola gle induit eu et ad portas paradisi coronauit eu.
Iste e qui an deu magnas uirtutes opatus e & ois tra
 doctina eius repleta e ipe intercedat pro pñis o
 mnium plor. **O** **q** uenerandus es egregie con
 fessor **L** martyr xpi qui terrena contempsisti & ce
 li ianuas exultans petisti mo victor fulges i uir
 tute celesti iora supplex exorant ut intercedis
 pro nobis ad dnm ihm xpm. **I** **S**te ho ab ato

lesentia sua partem meruit infirmos curare dedit
illi dñs clauitē magnā reos illuminare & demōs
effugare, **Laudes.** **O**mnis quicq; talentū
tradidisti mihi ecce alia quinq; supluxtaui sum.
Quinq; in dñe talenta tradidisti luxtaui sū in su
per alia quicq;. **A** Euge huc bone i modico fidelis
intra i gaudiū dñi tui. **A** Serue bone & fidelis i
tra i gaudiū domini tui. **A** In pauca fuisti fidel
sup multa te constitua dicit dominus. **R** Iusti de
dunt dñs p uias rectas. **E**t ostendit illi regnū di.
Serue bone & fidel q; i pauca fuisti fidelis super
multa te constitua intra i gaudiū domi dei tui. **Eu**
Sunt lumbi ur̄i p̄cuchi & lucerne ardentē i ma
nub; ur̄is dicit dñs. **I**ste sc̄us digne i memoriaz
iure hoim qui ad gaudiū transyt angeloz q; i hac
pigrinatice solo tēpe constitutus cogitatione & au
ditate i illa c̄na patria constitutus est. **S. Lucas**
J. 11. 1. 1. d. d. ihs d. s. Sunt lumbi ur̄i p̄
cuchi et lucerne ardentē in manub; uestres.
Et uos similes hoib; expectantib; dñm suū
q; reuertitur a nuptijs. ut tū uenerit & pulsa
uerit. confestim apiant ei. **S**ū hui illi quō
tū uenerit dñs inuenerit uigilantes. **A**me
dico uob q; p̄cuchet se & faciet illos distinx
& transiens ministrabit illis. **E**t si uenerit i
sc̄da uigilia. & si i tertia uigilia uenerit et ita
inuenerit bñ sunt sūt hui illi. **H**oc aut sa
tote qm si sciret p̄familias qua hora fut
reuerge. uigilaret utiq; & nō sineret p̄fo
domū suam. **E**t uos estote par; q; q̄ta ho
ra n̄ putatis fili hois ueniet. **A**ut a ur̄e ei
Petrus. **D**ne ad nos dicas p̄bolā hanc.
an & ad omē? **D**ixit aut dñs. **Q**uisputas
est fidelis dispensator & prudens que consti

tur dñs
in ip̄e
quem
Vere dico
Sunt
Sanct
bis est
eius pla
transfau
eius exp
ta: ut m
uiris luc
umbilico
dñm. **S**ob
aus: & fo
ei? **A** p̄na
designat
p̄ndit. **A**
luxuria
n̄ h̄tis ē
deat & h
tur. **E**t s
remis qu
tū p̄bona
m̄p̄st̄a
dit. **A**u
opa ur̄a
in reho
& lumbi
mundi
tatis i o
nū sine
qui h̄m
nō defici

tur dñs super familiã suam / ut det illis
in tpe tertia mensurã. **B**eatus ille servus
quem tu videris dñs iuenerit ita sapiens.

Hec duo uobis. qz sup oia que possidet con-
stinet illum. **homilia Gregori ppe.**

Sancti euangely fratres km̄i apte no-
bis est lectio recitata. **S**ine aliquibz ipsa
eius planities alta fortasse uideat. eam
transcurrim⁹ sub breuitate. quatinus
eius expositio ita nescientibz fiat cogni-
ta. ut in sciensibz nõ sit onerosa. **Q**uia
uiris luxuria in lumbis sit / feminis in
umbilico. testatur dñs. qui de dyabolo ad
bñm Job loquit dicens. **H**ierus ē in lumbis
eius. & fortitudo illius in umbilico uentris
ei⁹. **A** pncipal⁹ g̃ seru lumborũ noie luxuria
designatur. cum dñs ait. **S**int lumbi uir-
pñcia. **A**mbos enī ptingimus. cū carnal⁹
luxuria p̃ conpñentia contigit. **S**ed qz
mutus ē mala nõ agē nisi enī quisqz stu-
deat & bonis opibz insudare. p̃otinus addi-
tur. **E**t lucerne ardentes ī manibz uestris. **L**u-
cernas quippe ardentes ī manibz tenem⁹.
cū p̃ bona opa p̃proximus nr̄is lucis exempla
monstramus. **O**e quibz p̃fecto opibz dñs
dit. **L**uceat lux uestra corã hoĩbz. ut uideant
opa uestra bona. & glorificent p̃c̄m uestr̄m qui
in rebus est. **D**uo autē sunt que uidentur
& lumbis resurgē. **S**et lucernas tenē. ut et
mundicia sit castitatis ī corpe. & lumē ue-
ritatis ī opatione. **R**edemptori etenim nr̄o u-
nū sine ulatio placere nequaqz p̃. si aut is
qui bona agit adhuc luxurie inq̃nãntia
nõ deserit. aut is qui castitate p̃ceminet

neq̄ audito euangēlio dormierūt: quia p̄
recreatū poterant recatoce agnosere, et
inuisibilia a constitutiōne mōi per ea que
facta sūt intellecta conspiciuntur. **Matheu**
11. ut d̄ do ih̄s s̄. **Vigilate.** **Matheu**
quia nescitis qua hora dñs
uester uenturus sit. Illud aut̄ sciote qm̄
si sciret pater familias qua hora fur ventu-
rus esset, uigilaret utiq̄: et nō sineret p̄so-
di domum suā, sed & uos estote pat̄: quia
qua nescitis hora fili⁹ hōis uenturus est.
Quispius ē fideis suus & prudens, que
constituit dñs suis sup̄ familiā suā: ut
det illis tibi in tpe. **Beatus ille suus,** que
cū uenerit dñs eius, inueniet sic facien-
tem. **Amē dico uobis, qm̄ sup̄ oīa bona sua**
consanuet eum. **homilia leonis euisei.**
Hic apte ostenditur quare dñs die uidi
in superius ignorasse se dicit: sc̄z ut unus
quisq̄ suoz illius ita semp uigilet: quasi
altera die suspectus sit uidiari. **Vigiliam**
gemina esse suam? unā corporis & alteram
mentis. Et quide uigilia corporis optū est
ut quibet sedulo pugil aduentū redempto-
ris expectet. **S**ed uigilia mentis multo
p̄uilior. **Quam** petrus ap̄l̄s sc̄tari nos mo-
net. **Sobrii estote et uigilate q̄ aduer-**
sarius uester diabolus tanq̄ leo rugiens cir-
cumit querens que deuoret aut resistite for-
tes in fide. Illud aut̄ sciote qm̄ si sciret pater
familias qua hora fur uenturus esset uigi-
laret uigilaret: et nō sineret p̄sodi domū suam.
Hic similitudine ostendit dominus aduen-
tum suū semper esse debere suspectum. **H**,

Pater uobis
et oīa officia
et omnia: sicut
ueniens: sicut
et cepere in
p̄familias
lacet & nō si-
mus ut sed
dubio a suo
Quispius
constituit d̄
det illis tibi
deus in tpe
dñs dicitur
uote suam
quā in distri-
butione
Sed si sal
lū ualeat ul
noleat ab
Non p̄t aut
neq̄ attend
dno: sed siq̄
in domo su
numby: ut
fuerit pat̄
Ostendit
nos q̄
res: ut in
na: q̄ nec
haq̄ si sa
dest: si uo

In thro em̄ iesu per euangelium ip̄e nos genuit
Quicquid igitur in hac sancta plebe potest
 esse diuinitis, et gr̄e / de hoc quasi quoddam fonte
 lucidissimo om̄i riuulorū puritas emanauit
 Et em̄ quia rursitans pollebat wigore / quia abs-
 tinente glabatur angustijs / quia blandime-
 us erat predimus lenitatis / om̄i riuuū in deū
 puocauit affectū / quia pontificis admiru-
 statione fulgebat plures & discipul' reliquit
 sui sacerdotij successores. **S**ene & congrue i
 hac die, quā nobis beati patris nostri huius ad
 paradysum transitis exultabile reddidit, pre-
 sentis psalmi versiculū decantauimus. In
 memoria eterna erit iustus. Digne em̄ in
 memoria vrentur hōim, qui ad gaudium
 transiit angelorū. **D**ic em̄ sermo diuinus.
 De laudandis hōibz in vita sua, tanq̄ si
 diceret. Lauda post vitam magnifica post con-
 summationē. **Ad horas de 19 fcs & pon uyl.**

Scia
Te
ria
ma
Sabb

Domine vir.
 Domine dñs.
 Ecce vere ista.
 Domine iste sc̄us.
 Ecce vere israhel.
 Ecce vere israhel.

Ad reuā
 Fidelis seruus & prudens quē
 constituit dñs sup familia suam.
 In pauca suis. si fidel sup mul-
 ta te constituat dñi domini.
Ad ye. vltia de laudibus.

De vno confessore non ponificē ad matu-
 ritatem. Regem confessorū. **Ant̄ j n. Dñs vir &c.**
Honfessoris celebramus diē, quo hanc vi-
 tam laboriosam derelinquens in vitam eternā
 est perpetuū: quo finiuit laborē certaminis.
 & precepit p̄m̄ium confessionis. Sicut em̄ san-
 ctorū martyru' ita & beatorū confessorū solet

triumphos celebrare etiam. Illorum quia agonez
expletes palma martirij meruerunt: istorum quia
in uice fidei confessione persistentes coronam uite
perceperunt. **E**uge te meo. **E**t merito utriusque
pari ratione honorantur: quia utriusque ueri te-
stis dñi & ueri laudatores extiterunt: Nam mar-
tyres grece latine testes interpretantur: Confes-
sores uero laudatores significant. De ipsis enim
dñs dicit, Qui me confessus fuerit coram hominibus
confitebor et ego eum coram patre meo qui est in celis.
Iustus germinabit. **S**ed hec confessio fructus
non tantum est: sed etiam corde simul & actione te-
nenda est. Ipsa enim ueritas dicit. Non omnis qui dicit
mihi dñe dñe intrabit in regnum celorum: sed
qui facit uoluntatem patris mei qui in celis est
ipse intrabit in regnum celorum. **H**ic enim sanctus
ideo dño complacuit quia intus per creduli-
tatem & foris per predicationem ac boni exempli
operationem uite dñm laudauit. **O**sculetur autem.
Ste quiete ex eorum seruoium numero est qui sedm
dñi parabola ueniente dño suo dimittunt
sibi talenta cui litro reperiunt, atque bene re-
munerati in gaudium dñi sui intrant. **S**er-
uis ergo qui genuinam talenta tenuerunt a do-
mino laudantur atque ad eternam remunerationem
ueniunt: cui et uoce dñica dicitur. **E**uge hinc
uone et fidelis: quia super pauca fuis fidelis
super multa te constituam: intra in gaudium
domini tui. **A**ur israelita. **I**n **h**ic **O**sculetur autem.
Pauca quippe sunt bona omnia prout uice quae
libet multa uideantur: sed tunc fidelis suis
super multa constituitur: quoniam deuicta omni
corruptionis molestia de eternis gaudiis in
illa celesti sede gloriatur. **T**unc ad dñm sui

gaudiū perfecte inuonuit qm̄ in eterna illa
 patria assumptus atq; angelorū ceteribus ad-
 miratus sic interius gaudet de munē ut nō
 sit quod exteriū doleat de corruptione. **I**te
 gnouit. **S**ic ergo iste iubente dño bn vigila-
 uit: & bñus est seruus qā cū uenit dñs ei
 inueniet eū vigilante. Ipse nāq; uigilat qui
 ad aspectū uerū luminis mentis oculos ap-
 tos tenet. Vigilat qui seruat opando quod
 credit. uigilat qui a se toeporis et negligentie
 tenebris repellit. Hinc etiam paulus dicit. **E**
 uigilate uisti & nolite peccare. **S**icola iocūduca
Rent enī illū dño dissumbere cū scīs suis:
 id est i eterna quiete refoueri. Et transiens
 ministrabit illi: q; lucis sue illustratōe euz
 faciat. Transire enī dñi est i claritate sue
 speculationē nos ducit: cū eū quē in humani-
 tate i iudicio reuim⁹ etiā in diuinitate p
 iudiciū uitemus. **P**rotona aurea **P**roinde
 fratres mei dilectissimi attentius uigilate:
 in conditionē mortalitatis uestre mentis
 oculos figite: uenienti xps iudici per fletus
 quondie et lamenta spariate. Cū certa mor-
 maneat omib; nolite de tpalis uite prou-
 dentia interia agitare. Terrenarū regū uos
 cura nō aggrauet. **Q**uantūlibet enī auri
 & argenti molibus circūdati quibuslibet
 preciosis uestibus induati caro quid est
 aliud q̄ caro? **N**olite ergo attendere quid
 estis habens. sed quid esus. **V**ultis audire
 quid estis. **P**ropheia iudicat dicens. **V**ere
 feni est pilus. **S**eruus meus. **S**icm̄ **L**uca
T i i d d i esus d s. **N**emo lucernam ac-
 cendit & in absconso ponit: neq; sub modio: s;

super candelabrum ut qui ingrediuntur lumen
videant. Lucerna corporis tui est oculus tuus.
Si oculus tuus fuerit simplex: totum corpus
tuum lucidum erit, si autem nequam fuerit, etiam cor
pus tuum tenebrosum erit. Vide ergo ne lumen
quod in te est tenebre sint. Si ergo corpus tuum
totum lucidum fuerit, non habis aliquam partem tene
brarum: erit lucidum totum. Et sicut lucerna fulgo
ris illuminabit te. **Homilia venerabilis Bede.**

De seipso dominus hec loquitur ostendens (et si su
pra dixerit nullum gratiam nequam nisi si
gnum bene dandum) nequamque tamen lucis sue clari
tatem fidelibus occultandam. Ipse quippe lucerna
accendit: qui testamur humane nature flamma sue
diuinitatis impleuit. **I**te homo ab adulescentia
perfecto lucerna nec credentibus abscondi, nec mo
dio supponere (hoc est sub mensura legis inclu
dere: uel intra unius iudee gentis terminos
uoluit cohibere, sed supra candelabrum inquit:
ut qui ingrediuntur lumen videant. **C**ande
labrum ecclesia dicitur. Cui lucerna superposita: quod
nemo in sceleribus fidei sue incarnationis affixit.
Dicitur homo peccator. **Q**ui qui ecclesiam fideliter ingredi
uoluerint: lumen ueritatis palam queant inuenire.
Qua sententia iudeorum quoque proceres condemnat
qui signa querentes exterius aperius lucis in
uicia noluerunt intrare recedendo. Denique prece
pit nec opera timido: sed ut rogationes &
ipsas etiam cordis intentiones mundare et
castigare meminerint. **D**ominus qui elegit: **H**u
mana corporis tui est oculus tuus. Corpus quippe
dicitur opera que palam cunctis apparent: om
nia uero ipsam mentis intentione que operatur
& de cuius merito eadem opera lucis an tenebrarum

Sine opera
expositat d
totum corpus
ut. etiam ca
dicitur. **H**
S
magister d
Regem uer
ma h collu
auibus me
Postul si
tore obman
go regna h
Spencius
2.6 rede h regn
uultus si
2.9 **D**eus no
claritate
7.8 **H**ud
lum
uolus asser
rumur. &
deur uide
ea q conu
uolui ceter
re dignat
tudo ad e
re scitate
enā usin
re osuen
amppe uo
sui quid

Sint opera discernunt, sicut ipse consequenti
 exposuit dicens. Si oculus tuus fuerit simplex
 totum corpus tuum laudum erit; si autem nequam fue-
 rit, etiam corpus tuum tenebrosum erit. **I**ste satis
 dignus. **¶** Qual.

S De virginibus ad Evangelium
 simile teni spiritum celorum homini negotiari que
 teni lyncas margaritas inuenta una piosa
 margarita dedit pro se super comparavit eam. **I**nuita
 Regem virginum adueniens dominum. **I**n **S**. **O**pera
 mea & collum meum onere lapidibus preciosis tradidit
 auribus meis inestimabiles margaritas. **D**ne dñs. 4

Posuit signum in facie mea ut nulli preterit in
 corde admiram, **C**eli enar. **I**nduit me dñs gloriad au-
 ro tecta & inensis monilibus inquit me. **D**ni p. ita. 12.

Sperantia & pulchritudine non intende prospere pro-
 cede & regna. **E**ruclant. **A**dinuat ead deus
 vultu suo de in medio eius. **C**ommouebitur.

Deus noster. **O** q pulchri est ista gratia nim
 claritate. **M**agnus dñs. **D**iffusa est gratia.

Audistis fratres charissimi dñi euange-
 lica lectio legeretur. ubi dñs in para-
 bolis asseruit q quinq esse sunt uirgines di-
 cuntur. & quinq prudentes. **N**on in facile vi-
 deatur indagare hanc parabola. ut cum scdm
 ea q continet ipsa lco qua thaurum uice hodie
 volu recitare quatu mihi dñs intellectu dona-
 re dignatur non in vider ista parabola vel fili-
 tudo ad eas solas ptinere que pte excellenno-
 re scitate uirgines in citta nominantur. quod
 ena usitatoze vocabulo scimoniales appella-
 re consueuimus. **S**i fuerit mag. **C**ra. **S**panst
 accipit coronam qua tibi dñs parauit. **P**ro
 sanguine tuu fudisti & ad angelis in paradysi intro

28
29
30

29